

TEKNIK

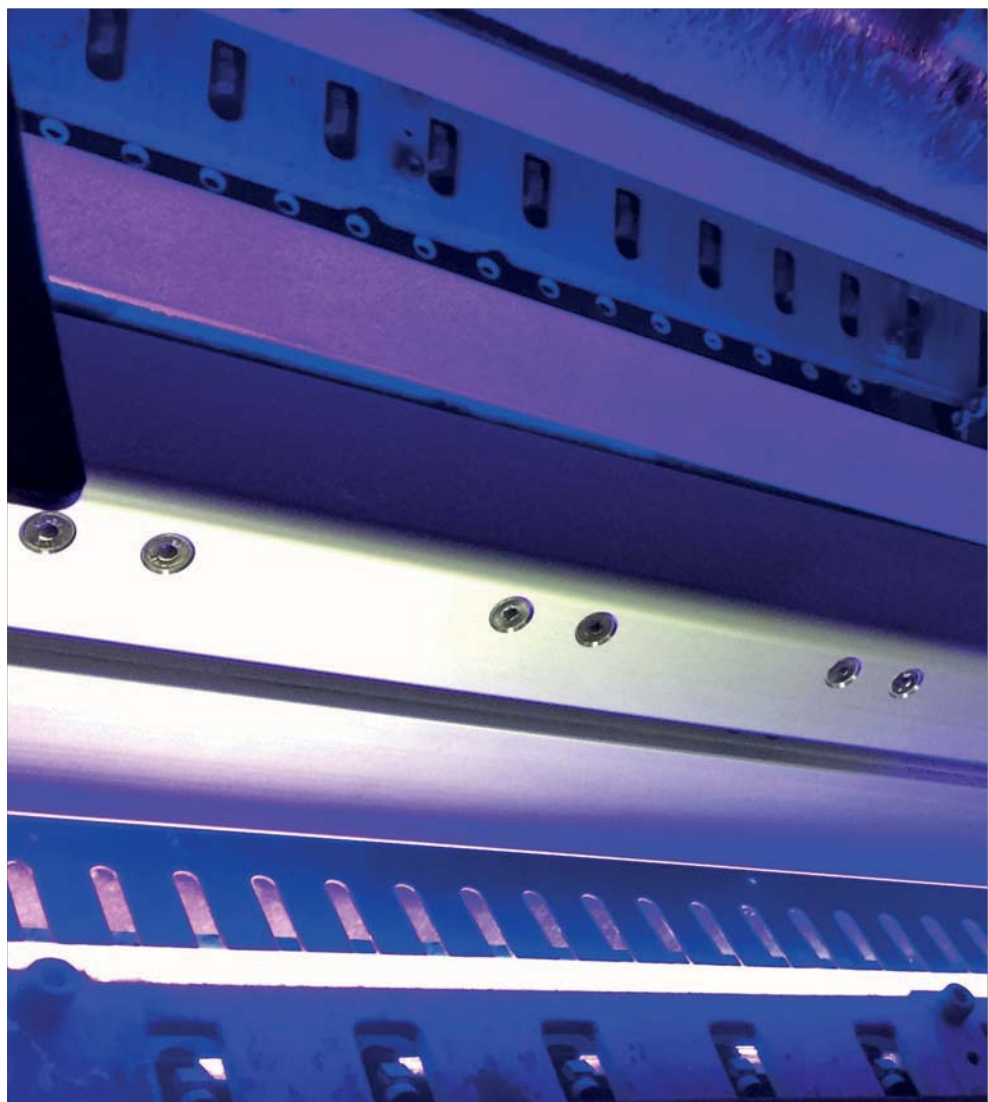
Nye veje for offset

For et offsettrykkeri er der mange sten, der skal vendes for at finde ud af, hvilken vej man skal gå, og hvordan man kommer derhen. Og det slutter aldrig. Hele tiden er man nødt til at overveje sin situation og den måde, den bliver håndteret på.

Temaet i dette nummer er offset, og vi har kigget på en række forskellige offsetvirksomheder, der for nylig har valgt at foretage ændringer i den måde, de gør tingene på. Hvad driver dem, og hvad får de ud af det? Forhåbentlig til inspiration for alle dem, der fortsat overvejer, hvad de skal gøre.

Læs om UV-teknologien, som man møder den hos LaserTryk og Reklametryk, læs om Strandbygaard Grafisks implementering af nyt workflowsystem og sidst, men ikke mindst, om Digitalhusets investering i topmoderne efterbehandlingsudstyr.

Læs mere på de følgende sider.

UV'en kommer!

Der er fordele og ulemper ved UV, men både Reklametryk og LaserTryk.dk er glade for deres nye maskiner

To danske trykkerier har fornylig investeret i en trykpresser, der anvender en opdateret version af UV-teknologien. Det er LaserTryk.dk, der har købt Heidelberg's LE-UV-teknologi, og Reklametryk har købt Komoris H-UV-teknologi.

Fælles for UV-teknologierne er, at trykfarven hærdes ved brug af UV-lys, og som derfor er tør og klar til viderebehandling umiddelbart efter, at arket kommer ud af trykmaskinen. Det fjerner behovet for pulverspray og støbeltørring og giver mulighed for hurtig efterbehandling og levering.

UV har fordele

Udover en hurtig levering giver farverne også kvalitetsmæssige fordele. Farven sætter sig ikke som en traditionel offsetfarve, hvilket betyder, at den farvemåling, du måler i forbindelse med trykket, kan gentages på et vilkårligt tidspunkt efterfølgende med samme resultat. Ingen faldende density som følge af, at farven slår ind i papiret.

Farven hærdes på overfladen af papiret, og den har derfor omtrent

samme glans, uanset hvilken papirkvalitet du trykker på. Man kan dermed opnå en dybde og farvemætning, som ellers ikke er mulig på visse typer papir især ubestrøgne kvaliteter. Dette forhold gør også, at selve rasterpunktet ikke ændrer væsentlig form, da det ikke suges ind i papiret som en traditionel trykfarve. Den fysiske punktbredning er dermed minimal.

.. og ulemper

Ulemperne ved UV-farver er, at de er omkring tre gange dyrere end almindelige offsetfarver, at energiforbruget er meget højt ved hærkning med UV-lys og endelig, at der er en vis uddunstning af ozon fra den kviksølvbaserede UV-lyskilde, hvilket betyder, at man må have udsugning omkring tørreenheden.

Det har gjort det dyrere at producere og har medført en eller anden grad af en øget miljøbelastning.

Bedre teknologi åbner muligheder

De nye UV-teknologier (H-UV, LE-UV og LED-UV) er udset til at løse nogle af disse problemstillinger. H-UV og LE-UV har et betydeligt smallere farvespektrum end traditionel UV og opnår dermed en markant reduktion af ozondannelse og varmeudvikling, samtidig med at energiforbruget reduceres. Der er dog stadig tale om kviksølvbaserede lamper.

”Fælles for de tre nye UV-teknologier er, at den reducerede varmedannelse åbner mulighed for at trykke på varmfølsomme materialer”

LED-UV er, som navnet siger, baseret på LED og derved uden kviksølvindhold. Lyset fra LED er helt ”smallbåndet” omkring 380 nm og har et meget lavt energiforbrug. Fælles for de tre nye UV-teknologier er, at den reducerede varmedannelse åbner mulighed for at trykke på varmfølsomme materialer som fx plastik og pvc. Prisen på trykfarve er dog fortsat cirka tre gange højere end almindelig trykfarve.

Men hvad er det, der får trykkerierne til at investere i de nye UV-teknologier?

Perfekt til små oplag og puljetryk

LaserTryk har netop investeret i to nye Heidelberg Speedmaster XL med vandlak, men sidste år købte de en 8-farvet Speedmaster med LE-UV-teknologi fra >

Heidelberg. Esben Mols Kabel, administrerende direktør fortæller:

– Vi valgte en 8-farve LE-UV-maskine, fordi omstillingen er lynhurtig, og fordi vi kunne lave efterbehandling direkte efter tryk. Den trykker sindssygt flot, især på ubestrøget papir. Vi bruger den på helt almindelige tryksager i små oplag og lidt større puljetryk. Når vi over omkring 400 ark, kan det bedre betale sig at trykke på de traditionelle maskiner.

Enkelte kunder har lige skullet vænne sig til udtrykket, men generelt er der stor tilfredshed. Det minder lidt om digitaltryk, da farven ligger oven på papiret. Det kan give lidt problemer i efterbehandlingen ved, at farven knækker eller krakelerer, men det er ikke noget stort problem.

– Det, der måske har overrasket os lidt, er, at det er svært for trykkeren at følge med, når oplagene er små og pladeskiftet fuldautomatisk. Han kan knap nok nå at montere et nyt sæt plader i kassetterne, før det næste skift kommer.

Esben Mols Kabel tror ikke, at vi står foran en bølge af nye UV-installationer.

Selvom de fleste nok har de samme behov for hurtig omstilling og efterbehandling, så skal behovet være ret omfattende for, at det kan betale sig. Og hvis langt de fleste opgaver godt kan vente, til farven er tørret, så er det trods alt noget billigere.

De er meget glade for deres maskine hos LaserTryk, men kunne godt ønske sig, at farven blev billigere og mere fleksibel, så man undgår knæk og krakeleringer i efterbehandlingen.

Nye kunder via ny teknologi

Hos Reklametryk i Sunds har man valgt en 8-farve Komori for, som administrerende direktør Richard Lodahl siger, så har de enormt mange hasteopgaver, og med et automatisk pladeskifte på 48 sekunder er omstillingen lynhurtig. Om kvaliteten siger Richard Lodahl:

– Vi kan køre 83 linjer på ubestrøget papir med et knivskarpt punkt. Overfladen er en anelse mere blank, men specielt interiør- og tekstilkunder er ovenud tilfredse med kvaliteten, ja, vi har faktisk fået nye kunder på denne konto, fortæller Richard Lodahl.

Han fortæller også, at de nu kan køre fx Chromolux-papir (metalpapir) i UV-pressen. Det var ikke muligt med den traditionelle offsetmaskine.

Også hos Reklametryk er man blevet taget lidt på sengen med den hurtige omstillingstid. På dagturen har de valgt at have en hjælper på maskinen, så de

kan nå at gøre plader klar mellem de helt små oplag, som så primært bliver kørt om dagen.

Hos Reklametryk genkender de ikke problemet med farver, der knækker i efterbehandlingen. Men de så meget gerne, at farveprisen faldt, for det er lidt problematisk med større oplag, som hurtigt bliver markant dyrere.

Derudover er den største udfordring, at trykmaskinen er så computerstyret, at det næsten er en helt ny uddannelse at sætte sig ind i mulighederne.

Richard Lodahl tror på, at UV-teknologien kommer til at præge de kommende års investeringer for dem med mange små oplag.

– Men først når trykfarven kommer ned i pris, kan man konkurrere på de store oplag, slutter Richard Lodahl.

Mere konkurrence på UV-farvemarkedet

Men måske er der hjælp på vej. Ifølge Carsten Barlebo, som repræsenterer AMS, der sælger LED-UV teknologi, er markedet uden for Skandinavien i kraftig vækst. Det afspejler sig blandt andet i, at alle væsentlige europæiske farveleverandører nu tilbyder LED-UV-farver til samme pris som LE/H-UV-farverne. Og hvis ellers de almindelige markedsmekanismer gælder, burde det føre til lavere priser, som tilsyneladende er den største hindring.

AMS, der producerer LED-UV-løsninger til mange industrier og alle trykmaskiner (offset, flexo og dybtryk), har indgået et samarbejde med KBA om at udvikle KBA VariDry LED-løsninger til deres samlede maskinprogram.

LED-UV er på nuværende tidspunkt en dyrere installation end de andre UV-teknologier, men har ifølge Carsten Barlebo en række fordele. For det første bruger LED minimum 50 pct. mindre energi, lampen holder længere end

kviksølvbaserede lamper (op til 30.000 timer), og så er de kviksølv- og ozonfri.

Det sidste er interessant i forhold til RoHS2-direktivet, som blandt andet skal begrænse forekomsten af kviksølv i elektroniske produkter. Direktivet træder i kraft i 2017.

Pilen peger mod...

Om UV står foran et større gennembrud på den danske offsets scene ser ud til at bero på to forhold. Det ene er, om trykkerierne har tilstrækkelig mange opgaver i små oplag til hurtig levering, som ikke kan løses tilfredsstillende af digitale teknologier. Det andet er UV-trykfarveprisen, som p.t. er ca. tre gange højere end traditionelle offsetfarver. Men en større konkurrence hos farveleverandørerne taler for et fald i priserne.

Spørger man hos trykfarveleverandørerne, er vandene dog delte. Søren Høeg Brask, direktør hos Hostman-Steinberg Danmark, tror ikke, at vi står over for sådan en UV-bølge.

– Ligesom med tøroffset er der nogen, der kan lave sig en lille god niche på dette. Men uanset om du slår på miljø eller kvalitet, er der ikke nogen kunder i større skala, der vil betale ekstraomkostningen. Det har vi set før, siger Søren Høeg Brask.

Anderledes positiv stiller national sales manager Gert Lind fra Flint Group sig. Han tror, at den tendens, der ses i udlandet, også vil slå igennem i Danmark, og at der i de kommende år vil blive stillet flere nye UV-trykpresser op.

Flint Group har i øvrigt sammen med KBA udviklet en trykfarve til KBA's nye LED-UV-trykpresser, som hedder KBA Prime Print LED-UV.

Om vi skal råbe, UV'en kommer, er endnu for tidligt at sige, men spændende bliver det. ☺

”Uanset om du slår på miljø eller kvalitet, er der ikke nogen kunder i større skala, der vil betale ekstraomkostningen.”

SØREN HØEG BRASK, DIREKTØR HOS HOSTMAN-STEINBERG DANMARK